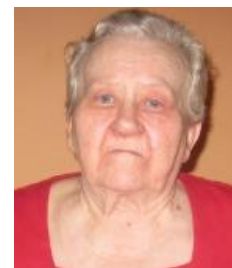

BARBARA GAWDZIK

ur. 1934; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, okupacja niemiecka, życie codzienne, dzieciństwo, walki o Lublin, Niemcy, piwnice

Walki o Lublin w lipcu 1944 roku

Lokatorzy w tej kamienicy zrobili w tych lochach [schrony], każdy oddał do dyspozycji swoje piwnice, tam jakoś się skleciło łóżka, jeszcze coś, nawet księdza żeśmy mieli, bo mieszkał w tej kamienicy, jak go wojna zastała. Światło [było], bo tam każdy jakiś miał fach po prostu, to i światło żeśmy tam mieli, tam jakąś wodę, bo tam były te różne takie zawory, to niektórzy umieli coś tam zrobić. Tak że myśmy wszyscy z kamienicy zrobili sobie taki schron.

Już Niemcy kapitulowali, uciekali i jakoś tak się otworzyło te drzwi, patrzymy, a tam Niemcy są, dwóch Niemców przyszło z karabinami i w tych kaskach, wszyscy się strasznie bali, że nas wybiją. Ale jakoś już czuli, że wojna chyba się [kończy], zbliża się wyzwolenie i grzeczni byli, chyba o jedzenie poprosili, żeby im dać jeść, podziękowali, wszyscy się modlili, zabrali się i poszli, nikomu nic się nie stało. No, o to to pamiętam dokładnie.

Postawili armatę [Niemcy] i nie dali ruskim się dostać do miasta, bo ruskie od Podwala [szły], a Niemcy się tu [ustawili] i myśmy się wtedy właśnie bali, no bo to i ci strzelają, i ci strzelają, tak że baliśmy się, bo jakby to się zawaliło, to razem z nami wszystko. Byli mężczyźni też między nami, to chodzili trochę [po ulicach] i podpatrywali, po tym się wiedziało, że już Niemców nie ma, podnosili te łapska swoje do góry, się poddawali, wtedy już i myśmy zaczęli wychodzić z tych piwnic. Ale był strach tam, te piwnice były okropne, tam woda podlewała się na dole, bo to były takie piętrowe te lochy, tak że okropnie było. No ale byli mężczyźni, ksiądz był, msze odprawiał, a na łóżku tośmy tak w poprzek tam spali, przeważnie dzieci. Przeważnie dzieci chronili.

Data i miejsce nagrania	2012-08-18, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"